

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoP/46/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7723205063
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:7723205063.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členiek JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a JUDr. Zuzany Biščákovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti S. O., nar. X.XX.XXXX, Z. O., nar. X.XX.XXXX, I. O., nar. XX.XX.XXXX a O. O., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny S., pochádzajúcich z matky S. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXX a otca S. O., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom G. XX, toho času v Ú. G. G. - H. v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce č. k. 15P/213/2023-28 zo dňa 6.3.2024, takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Otec sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal, aby súd upravil jeho styk s maloletými deťmi prostredníctvom video hovoru každý štvrtok v týždni v čase od 16.00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti pracovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny S. s odborným vzdelaním v oblasti psychológie dieťaťa v mieste, odkiaľ bude realizovaný video hovor s maloletými deťmi počas trvania video hovoru.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Michalovce, ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

3. Súd prvej inštancie napadnuté uznesenie odôvodnil tým, že doposiaľ vykonaným dokazovaním bolo zistené, že to, že sa video hovory medzi otcom a maloletými deťmi neuskutočňujú vo vymedzenom rozsahu, nie je zapríčinené tým, že matka bráni deťom v kontaktovaní sa s otcom prostredníctvom video hovorov, ale samotným konaním otca, ktorý sa aj počas video hovorov deťom vyhráža odobratím z ich rodinného prostredia a slovne útočí na matku.

4. Súd prvej inštancie rozhodol predmetným neodkladným opatrením podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku („ďalej len CMP“), § 325 ods. 1 zákona číslo 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

III. Odvolanie, vyjadrenie účastníkov konania

5. Proti napadnutému uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie otec. Odvolanie odôvodnil tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil jemu, ako aj každému z maloletých detí vykonávať procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, resp. práva na spravodlivé súdne konanie. Ďalej argumentoval tým, že maloleté deti pochádzajú z jeho družského pomeru s matkou maloletých detí. Do ich rodiny zasahovali príbuzní zo strany matky, ktorí spôsobili to, že matka sa spolu s maloletými deťmi odsťahovala z miesta bydliska detí na adresu S. XXX, teda do moci osôb bývajúcich na tejto adrese. Týmto konaním matky došlo k odlúčeniu detí od otca. Rozsudkom Okresného súdu Michalovce v konaní 15P/34/2022 boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a súd obmedzil otca v práve styku na jednu hodinu týždenne prostredníctvom video hovoru. Toto rozhodnutie súdu nie je zo strany matky rešpektované. Nečinnosť súdu vynútiť plnenie uvedeného rozsudku ho viedlo k podaniu tohto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

6. Matka sa k podanému odvolaniu otca nevyjadrila.

7. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že napadnuté uznesenie navrhujú ako vecne správne potvrdiť.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

8. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 CMP, v spojení s ust. § 34 CSP preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že odvolanie otca nie je dôvodné.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

11. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

12. Pri prieskume vecnej správnosti napadnutého uznesenia upriamil odvolací súd svoju pozornosť na splnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorých naplnenie otec namieta.

13. Odvolací súd z doposiaľ vykonaného dokazovania na súde prvej inštancie zistil, že rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti. Otec maloletých detí sa toho času nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Bol právoplatne odsúdený pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby, ktorého sa dopustil na matke maloletých detí. Matka býva spolu s maloletými deťmi v spoločnej domácnosti s partnerom, s ktorým majú spoločné dieťa.

14. Rozsudkom Okresného súdu Michalovce č. k. 15P/34/2022-46 zo dňa 3.3.2023 boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletých detí

minimálnym výživným. Bol upravený styk otca s maloletými deťmi prostredníctvom video hovorov každý prvú nedeľu v mesiaci v čase od 15.00 hod. do 16.00 hod.

15. Styk otca s maloletými deťmi sa neuskutočňuje v rozsahu stanovenom súdom. Zo správy kolízneho opatrovníka, ktorý vykonal aj pohovor s maloletými deťmi vyplynulo, že maloleté deti odmietajú akýkoľvek kontakt s otcom, na ktorého nemajú pekné spomienky.

16. Odvolací súd sa v plnej miere stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že v danej veci neboli splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Ako vyplýva z konania vedeného na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 15P/34/2022, styk otca s maloletými deťmi bol upravený prostredníctvom video hovorov z dôvodu, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody. Už v tomto konaní otec navrhoval, aby boli maloleté deti umiestnené do ústavu, napriek skutočnosti, že matka sa o deti riadne stará. Aj v čase súčasných video hovorov sa otec deťom vyhrážal odobratím z ich rodinného prostredia a slovne útočí na matku detí.

17. V akomkoľvek konaní, kde sú účastníkmi konania maloleté deti, musí súd svojím rozhodnutím sledovať najlepší záujem maloletých detí. Každé dieťa má právo si budovať citové väzby s obidvomi rodičmi. Ak situácia v rodine vykazuje v tomto smere vážne nedostatky, najlepší záujem dieťaťa nesmie byť tým ohrozený, resp. porušený. Rodičovský vzťah je jedným z najdôležitejších spoločenských vzťahov, ktorý v podstatnej miere formuje osobnosť dieťaťa. Pokiaľ teda otec svojim konaním ohrozuje priaznivý vývoj maloletých detí a pociť ich domova a stability tým, že sa im vyhráža odobratím od matky a umiestnením do ústavného zariadenia a slovnými útokmi na matku detí v kontexte toho, že bol odsúdený pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby, ktorého sa dopustil na matke maloletých detí, nemôže mu súd poskytnúť ochranu nariadením neodkladného opatrenia. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie aj preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením.

18. Z doposiaľ vykonaného dokazovania je možné prijať záver, že neboli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Je potrebné, aby súd prvej inštancie pokračoval v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a na základe skutočne zisteného stavu upravil styk otca s maloletými deťmi tak, aby maloleté deti mali možnosť opätovne nadobudnúť dôveru k otcovi postupnými krokmi. Javí sa ako potrebné pracovať s rodinou využitím výchovných opatrení s cieľom obnovenia väzieb medzi otcom a maloletými deťmi. Uvedené samozrejme predpokladá aj zmenu správania sa otca voči maloletým deťom a uvedomenia si svojej rodičovskej zodpovednosti.

19. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).